

Bijlage 3: Voedselverspilling

Start-up in resilience platform Challenge

Op 1 April is in het PO Gezond en Veilig besloten om te starten met een challenge op het Startup in Residence Resilience platform m.b.t. voedseloverschotten en voedselbanken.

Hieruit bleek dat:

- a) De verwachte overschotten in de voedselbouw beperkt zijn en waarschijnlijk blijven. Waar overschotten zijn gaat het vrijwel uitsluitend om specialties voor de horeca. Hier worden vanuit de sector nieuwe afzetmogelijkheden voor georganiseerd. Of het gaat om zeer fluctuerend, kortstondig overschot in bulkteelt, bijvoorbeeld door opzegging of wijziging van een of twee contracten.
- b) Hoewel er een groei van vraag is bij voedselbanken, ook het aanbod van vers voedsel groeit. Er is op dit moment vaak zelfs een overschot. De uitdaging is met name logistiek, maar ook hier wordt (vanuit de voedselbank) aan gewerkt, zowel op de korte als op de lange termijn.

In deze sessie werd geconcludeerd dat onze eerdere aannames niet kloppen en dat de oorspronkelijke challenge daarmee komt te vervallen.

Wel werd een andere challenge benoemd die voortbouwt op de vorige en voldoende urgent lijkt te zijn:

“Ontwikkel een concept dat kleine sociale voedselinitiatieven helpt om gebruik te kunnen maken van (grote) gezonde en verse voedseloverschotten d.m.v. het organiseren van hun vraag en het bundelen van logistiek in samenwerking met de sector.”

Verschillende kwetsbare groepen in Zuid-Holland hebben verminderd of geen toegang tot vers en gezond voedsel. Een deel hiervan wordt bediend door voedselbanken. Er is echter een grotere groep die niet aan de criteria voldoet om gebruik te maken van de voedselbanken. Voorbeelden hiervan zijn:

- Mensen die verminderd voor zichzelf kunnen zorgen, zoals bijvoorbeeld eenzame ouderen
- Mensen met onvoldoende inkomen, een deel hiervan wordt bediend door de voedselbanken

Er is een grote variëteit aan sociale initiatieven die deze doelgroepen bedienen. Zij betrekken vaak op kleine schaal overschotten van kleine supermarkten of cateraars, verder kopen zij hun voedsel grotendeels in. Dit maakt het lastig om maaltijdprijzen laag te houden en kwetsbare doelgroepen te bereiken. De initiatieven zijn vaak te klein om aanbod van grotere stromen overschot uit bijvoorbeeld het Westland te kunnen aannemen en verwerken. Jaarlijks worden nog steeds grote overschotten gezond voedsel doorgedraaid.

Tegelijk zijn er structurele grote overschotten vers voedsel aanwezig. Herverdeling hiervan is nog maar beperkt mogelijk.

Voorstel is om als vervolg op deze verkenning een samenwerking te starten met Stichting Shareaty. Shareaty is als logistiek platform gestart om (met name in samenwerking met supermarkten) overschotten te herverdelen. Zij zien kansen om de hoeveelheden vers en gezond voedsel dat kwetsbare groepen bereikt te vergroten, door overschotten uit de land- en tuinbouw te gebruiken.

Kansen liggen er met name in samenwerking met veilingen, waar vaak grote partijen groente en fruit moeten worden doorgedraaid. Aangezien dit een schakel vrij vroeg in keten is, zijn de producten nog niet volledig gerijpt en is er meer tijd voor distributie. Daarnaast biedt het één locatie waar overschot zich verzamelt, wat distributiekosten beperkt.

Dit biedt een kans om een distributieplatform als Shareaty op te schalen in een samenwerkingsverband. Door een structurele samenwerking te organiseren tussen sociale initiatieven, veilingen (of andere leveranciers van gezonde overschotten) en een distributieplatform kan een impact gemaakt worden in het verminderen van voedselverspilling en het stimuleren van een gezond eetpatroon voor kwetsbare groepen. In België en de UK zijn er voorbeelden van samenwerkingen die hierin slagen, vaak in samenwerking met regionale overheden. Foodsavers in Gent herverdeelde in 2019 bijvoorbeeld 600 ton voedsel.

Een geslaagd initiatief draagt daarom bij aan

- Reductie van voedselverspilling
- Verbeterde toegang tot gezond en veilig voedsel

De Challenge

Het voorstel is nu om Shareaty een 'Wilcard' plek aan te bieden in het provinciale Startup in Residence programma in September. Dit geeft een aantal maanden om een coalitie op te bouwen die mede-eigenaar worden van de oplossing. Daarnaast geeft het tijd om verder de verdiepen in mogelijke businesscases. Er zijn momenteel een aantal oplossingsrichtingen, die verder verkend moeten worden met mogelijke partners.

Het SIR biedt vervolgens de ruimte om een oplossingsrichting te begeleiden tot uitvoering en een duurzaam businessmodel. Hieronder een overzicht van partijen die ofwel betrokken zijn, interesse hebben uitgesproken, of wenselijk zijn in de coalitie.

Betrokken	Geïnteresseerd	Mogelijk/Wenselijk
Provincie Zuid-Holland	Groente en Fruit Brigade	Meerdere gemeentes/Sociaal domein
World Startup Forum	Rode Kruis	GGD
Buurtbuik	Gemeente Den Haag	Zorgpartij/Ouderenzorg
Shareaty	Voedselbanken NL	
Greenport West-Holland	Stichting Samen Tegen Voedselverspilling	

Motie 'Let een beetje op elkaar'

Dit voorstel hangt samen met de beantwoording van de motie 'Let een beetje op elkaar' die is aangenomen in PS, met als verzoek om in gesprek te gaan met de Groente en Fruit brigade. Zij hebben aangegeven interesse te hebben in een samenwerking binnen dit initiatief.

Dit initiatief draagt bij aan een samenwerking, maar is niet dekkend voor het verzoek in de motie en doet die daarom niet voldoende af.

In een recent gepubliceerd werk van Lenny Vulperhorst (kwartiermaker van Flevo Campus, samenwerkingsverband voedsel van o.a. Provincie Flevoland) wordt het 'ontwikkelen van regionale netwerken en depots voor verzameling en distributie van onverkocht voedsel en voedseloverschotten' genoemd als mogelijke provinciale rol in een toekomstig integraal voedselbeleid. Met dit in ons achterhoofd kan het start-up initiatief van stichting Shareaty ook begeleid en ontwikkeld worden richting een substantiële vermindering van voedselverspilling in Zuid-Holland.